

BOHUSLAV MARTINŮ (1890 – 1959)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

123. výročí narození

Dne **8. prosince 1890** se narodil český světově proslulý hudební skladatel, jeden z nejvýznamnějších skladatelů 20. století, po Smetanovi, Dvořákovi a Janáčkově čtvrtý z klasiků české hudby, **Bohuslav Martinů**.

Pocházel z rodiny ševce a pověžného z **Poličky na Svitavsku**, kde se narodil ve věži kostela sv. Jakuba. Od 10 let se již pokoušel o kompozici. Od roku 1906 navštěvoval **pražskou konzervatoř**, prošel houslovou, klavírní i varhanní třídou, ve studiu však neprosplával, byl **vyloučen** (1910) pro nenapravitelnou nedbalost. Žil v Poličce jako **učitel houslí**, roku 1914 se stal výpomocným členem České filharmonie u 2. houslí. V lednu 1919 byla provedena jeho vlastenecká **kantáta Česká rapsodie**, od podzimu 1920 byl 3 roky členem České filharmonie pod vedením V. Talicha. Ve 32 letech se znovu zapsal na konzervatoř do třídy J. Suka, studia nedokončil, roku 1923 však získal **stipendium do Paříže**, kde se nakonec usadil natrvalo. Zaujaly ho civilizační náměty, koncem 20. let se v jeho tvorbě objevily jazzové prvky (Kuchyňská revue, Jazzová suita), po nich se jako inspirační zdroj prosadila **česká lidová píseň a lidové zvyky**. Přepadení Francie nacistickým Německem ho donutilo k **emigraci do USA**. Série šesti symfonií, které složil v USA pro přední orchestry, jej zařadila k nejhranějším skladatelům své doby. Po válce se chtěl věnovat pedagogické práci na pražské konzervatoři, po komunistickém převratu v únoru 1948 **naděje na jeho návrat padly**. Poslední léta života prožil **ve Švýcarsku** jako host mecenáše P. Sachera. Zemřel coby americký občan v nemocnici v Liestalu ve Švýcarsku na rakovinu žaludku. V roce 1979 byly jeho **pozůstatky převezeny do rodné Poličky**, kde byl pohřben vedle své ženy Charlotty.

Zásadním a trvalým přínosem je zejména jeho symfonická a operní tvorba. Na objednávku předních interpretů své doby **vytvořil více než 400 děl** ve všech žánrech instrumentální a vokální hudby. Jeho hudební **jazyk je svébytný**, rozpoznatelný již po několika taktech. Spojuje protichůdné elementy, jako jsou dvořákovská zpěvnost, americký jazz 20. let, renesanční madrigal, zvukovost francouzského impresionismu s melodikou české a moravské lidové písně.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Jaroslav Mihule: Bohuslav Martinů: Profil života a díla; Martinů - osud skladatele.

Miloš Šafránek: Bohuslav Martinů domovu.

Gabriela Kubátová: Housle v tvorbě Bohuslava Martinů

Bohuslav Martinů: Fantazie a toccata pro klavír; Half-time; Legenda z dýmu bramborové nati; Otvírání studánek a další.

